

Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi

Dergi Web sayfası: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/usakead/>

İLKOKULLARDA DİL BECERİLERİNİN ÖĞRETİMİ AMACIYLA BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

TEACHER OPINIONS ABOUT USING OF INFORMATION TECHNOLOGY FOR TEACHING LANGUAGE SKILLS IN PRIMARY SCHOOL

Mustafa Başaran*

Cüneyt Akar**

Mustafa Ulu***

* Doç. Dr., Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mbasaran66@yahoo.com

** Yrd. Doç. Dr., Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, cuneyt.akar@usak.edu.tr

*** Yrd. Doç. Dr., Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mustafa.uludpu.edu.tr

Özet: Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin, dil becerilerinin kazandırılması amacıyla bilişim teknolojileri kullanımının ilköğrencilerinin özellikle dil ve sosyal gelişimi üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırma bir durum çalışmasıdır. Verilerin toplanmasında odak grup tartışması tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim yılında Yozgat il merkezindeki ilköğretilerde sınıf öğretmeni olarak çalışan toplam 10 öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlere göre, öğrenciler bilişim teknolojilerini kullanarak dil becerilerinin öğretilip ve geliştirilmesinde ihtiyaç duyulan model, bilgi ve metinlere kolayca ulaşabilmekte; çok miktarda uygulama yapma olanağına sahip olmaktadır. Ancak bilişim teknolojileri kullanılarak elde edilen bilgi veya metinlerin bir kısmı öğrencilerin yanlış bilgilere sahip olmasına neden olmakta veya dil bilincinin gelişmesini engellemektedir. Ayrıca bu teknolojilerin kontrolsüz kullanımı öğrencilerin terör propagandası, cinsellik, kumar veya şiddet içeren yayınlarla karşılaşmasına da neden olmakta ve bu durum öğrencilerin diğer gelişim alanlarını da olumsuz etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Dil Becerilerinin Öğretimi.

Abstract: In this study, it is aimed to determine the teachers' views about the effects of using ICT for

teaching language skills on social and language development of elementary school students. This Research is a case study. Focus group discussion technique was used to collect the data. The study group of the research includes 10 teachers working as primary school teacher in Yozgat city center in the 2014-2015 academic year. According to the teachers, students and teachers can reach necessary models, information and texts for developing language skills with using information technology easily. Additionally, using information technology provides a lot of opportunities to practice. However, a part of the information or text obtained by using information technology can cause false learning and prevents them from developing language awareness. Moreover if this technologies are used without being controlled the student can see contents including terrorists' propagandas, sexuality, gambling or violence. This situation effects students' development negatively.

Keywords: Information Technologies, Teaching Language Skills.

Giriş

Günümüzde bir ülkenin ürettiği ve sahip olduğu bilgi miktarı o ülkenin ne kadar güçlü ve zengin olduğunun temel göstergelerinden biridir. Bilgi aynı zamanda teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmenin de temel itici gücüdür. Diğer bir ifadeyle bir ülkenin gelecekteki gücü ülkenin bugün bilgiye yaptığı yatırıma bağlıdır. Bir ülkenin bu günü ve geleceği açısından bu denli önemli olan bilginin üretiminde, saklanmasında ve paylaşılmasında kullanılan araçlara ise bilişim teknolojileri denmektedir (Uzay, 2001; Karasar, 2004). Bu teknolojilerin verimli bir şekilde kullanılması ve geliştirilmesinin ön şartı ise bu teknolojilerin kullanımının gelecek kuşaklara öğretilmesidir.

Bilgi teknolojilerinin bireysel ve kurumsal düzeyde yaygın olarak kullanılmasına ülkelerin eğitim sistemleri de kayıtsız kalamamış; bu teknolojiler eğitimin her düzeyinde kullanılır olmuştur. Bu teknolojilerin eğitimde kullanımıyla beraber eğitim ve öğretimde birçok değişim meydana gelmiştir. Örneğin, bu teknolojilerin kullanımıyla, öğretmen ve öğrenci arasındaki hiyerarşik yapı yerini daha yatay bir yapıya bırakmış; eğitimdeki yer/zaman sınırlılıkları büyük ölçüde giderilmiş; öğretmenlerin verimliliği artmış ve öğretmenler kısa zamanda daha az çaba harcayarak, daha kaliteli çıktı ve sonuç alabilme imkânı kavuşmuş; öğrenciler de etkileşimin üst düzeyde olduğu, yeteneklerini keşfedip geliştirebilecekleri ortamlarda eğitim görme fırsatları yakalamıştır (Aytaç, 2003).

Hâlihazırda gelişmekte olan ülkeler kategorisinde olan ancak gelişmemesi için pek çok gücün devreye girdiği ülkemizde, eğitim ve özellikle eğitim teknolojileri alanında çok büyük yatırımlar yapılmaktadır. Yapılan araştırmalara göre ülkemizde okulların çoğunda bilgisayar sınıfları mevcuttur ve okullarımızın % 96'sında internet bağlantısı bulunmaktadır. FATİH projesiyle 3 yıl içerisinde öğretmen ve öğrencilerin kullanımı için on binlerce dizüstü bilgisayar, tablet bilgisayar, projeksiyon cihazı, çok amaçlı fotokopi makinesi ve akıllı tahta alınmış ve dağıtım yapılmıştır (Kayaduman, Sırakaya ve Seferoğlu, 2011). Bu yatırımlarda bazı yanlışlıkların yapıldığı inkâr edilemez bir gerçektir. Ancak ülkenin sınırlı kaynaklarından büyük bir bölümün eğitime harcandığı düşünüldüğünde, eğitim yöneticilerine, eğitim politikalarını üretenlere, sendikalara, medyaya, velilere, öğretmen ve öğrencilere bu teknolojileri korumak ve etkili bir şekilde kullanma hususunda önemli görevler düşmektedir.

Bilgi teknolojileri denildiğinde akla, birçok programa ek olarak flash diskler, CD'ler, akıllı telefon, tablet/dizüstü/masaüstü bilgisayarlar ve internet gelmektedir. Bu teknolojilerin eğitim ortamında kullanılmasıyla elde edilecek pek çok eğitsel faydanın yanında karşılaşılabilecek sınırlılıklar da söz konusudur. Bu fayda ve sınırlılıklardan bazıları şu şekilde sıralanabilir (Çağiltay, vd. 2001; Alakoç, 2003; Çekbaş, Yakar, Yıldırım ve Savran, 2003; Kayri ve Gökdaş, 2005; Ünsal, 2004):

Öğrenciler, okulda bilişim teknolojilerini kullanmak suretiyle;

- Günlük hayatın her anında karşılarına çıkan bilişim teknolojileriyle ilgili problemlerini rahatlıkla aşabilirler.
- Bireysel olarak ihtiyaç duydukları hemen her bilgiye kısa zamanda ve kolaylıkla ulaşabilirler.
- İstedikleri dersi veya konuyu istedikleri anda tekrar edebilirler.
- Kendi öğrenme zaman ve yöntemlerini kendileri belirleyebilirler.
- Öğrenmeye ilişkin motivasyonlarını yükseltip devam ettirebilirler.
- Normalde ulaşamayacakları kişi veya gruplara kolayca ulaşıp bilgi paylaşabilirler.
- Yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirebilirler.
- Ayrıca, ders içerikleri ses ve görsellerle zenginleştirilebilir. Bu sayede konunun anlaşılabilirliği yükseltilebilir ve öğrenme daha ilginç ve çekici hale getirilebilir.

Bu eğitsel faydalarının yanında eğitimde bilişim teknolojileri kullanımının sınırlılıkları da bulunmaktadır. Bu sınırlılıklara

- Gerekli alt yapıyı kurmanın ve bakımının oldukça pahalı olması,
- Bilişim teknolojilerinin özellikle sosyal gelişim üzerindeki olumsuz etkileri,
- Her öğrenciye bilgisayar sağlamanın zorluğu,
- Bilgisayar veya internetteki teknik sorunlar,
- Öğrenci ve öğretmenlerin bilgisayar ve internet kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olmayışı örnek olarak gösterilebilir.

Görüleceği üzere eğitim ortamlarında bilişim teknolojilerinden beklenen faydayı elde etmek için bu teknolojilerle ilgili bazı problemlerin de çözümünü gerekmektedir.

Dil Becerilerinin Öğretiminde Bilişim Teknolojileri Kullanımı

Dil bireyler arası bilgi ve duygu aktarımında kullanılan sistemdir. Bilgi ve duygu aktarımı iletişim olarak isimlendirildiğinde, dili iletişimde kullanılan her çeşit içeriğin oluşturulmasında kullanılan mantık-kodlar sistemi olarak da tanımlamak mümkündür. Bireyler duygu ve düşüncelerini hedefe ulaştırmak için öncelikle, bu duygu ve düşünceleri hedef kitlenin de bildiği belli kurallara göre metin haline dönüştürmelidir. Zira hedef, metni oluşturulduğu kurallara göre analiz edip anlayacaktır. Diğer bir deyişle, hedef ve kaynağın aynı dili konuşuyor olması iletişimin temel şartıdır. Toplumu oluşturan bireylerin anlaşış beraberce yaşaması için aynı dili konuşması temel şarttır. Toplamların oluşturduğu eğitim kurumlarında gelecek nesillere dilin ve dili kullanma becerilerinin aktarmasının temel sebebi budur. Bu tanımlamalardan hareketle dil öğretiminin temel amacı metin oluşturma ve metni anlama becerilerini öğretmek ve geliştirmektir denebilir. O halde her şartta dil öğretimi için kullanılacak temel materyalin de metin olduğu söylenmelidir. Ancak unutulmamalıdır ki, bir deneme veya hikaye metin olduğu gibi, bir film, resim, konuşma, tabiat vb. de birer metindir.

Temel dil becerileri okuma, yazma, dinleme, konuşma, görsel sunu ve görsel okuma olarak sıralanabilir. Bu becerilerin öğretilip geliştirilmesinde bilişim teknolojileri kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Zira dil becerilerini öğretmek için metinleri; metinleri öğrenciye sunmak için de öğretim teknolojileri ve materyallerini kullanmak en ekonomik ve etkili yoldur. Öğretmen dil becerilerini öğretmek ve geliştirmek için uygun metin bulma, oluşturma, seçme, kaydetme, değiştirme, paylaşma ve koruma için bilişim teknolojilerini kullanmak durumundadır. Öğrenci açısından da durum benzer şekildedir. Öğrenci dil becerilerini öğrenmek ve geliştirmek için ihtiyaç duyduğu modellere bilişim teknolojilerini kullanarak rahatlıkla ulaşabilir. Örneğin, internet ortamında şiir ve düz yazının seslendirildiği milyonlarca kayıt bulunmaktadır. Aynı şekilde bilişim teknolojileri kullanılarak görsel unsurların eğitsel amaç doğrultusunda kolayca düzenlenmesi mümkündür. Öğrenci dil becerileriyle ilgili ihtiyaç duyduğu her bilgiye saniyeler içerisinde ulaşabilmektedir. Ayrıca dil becerilerini geliştirme, kelime hazinesini zenginleştirme, ses farkındalığını ve bilincini artırma vb. amaçlara ulaşmak için geliştirilen oyun temelli uygulamaları öğrenciler zevkle kullanmaktadır.

Yazılı metinlerin neredeyse tamamının bilgisayarlar yardımıyla oluşturulduğu; basım anına kadar metin üzerindeki tüm değişikliklerin yine bilgisayarlarla yapıldığı; internet, akıllı telefon ve diğer iletişim araçlarındaki gelişme ve zihniyet değişimi ile birlikte, propaganda, eğlendirme veya bilgilendirme amaçlı

hemen bütün yazılı iletilerin ekranlardan paylaşıldığı günümüzde, yazılı bir metni ekrandan okumak ve e-metinleri kullanmak neredeyse kaçınılmaz hale gelmiştir. Zaten dil becerileri ve bilişim teknolojileriyle ilgili araştırmaların daha çok, e-metinler, ekran okuma ve klavye ile yazma üzerinde yoğunlaştığı söylenebilir. Bu alanda yapılan araştırma sonuçlarına göre e-metinlerin ve ekrandan okumanın temelde ekonomiklik, okumayı ve okuduğunu anlamayı kolaylaştırma, metinle okurun etkileşimini artırma ve metinlerarasılık olarak dört başlıkta incelenebilecek pek çok faydası bulunmaktadır. Öğretmen, öğrenci ve okul öğrenmeleri bağlamında ekran okumanın ve elektronik metinlerin sağladığı başka avantajları da bulunmaktadır. Örneğin, elektronik metinler kullanılarak, güncelliğini yitirmiş bilgiler kapsam dışı bırakılabilir veya ders kitaplarının güncellenmiş yeni baskılarına kolayca ulaşılabilir. E-kitapların/elektronik metinlerin kullanılması öğrencileri kitap dolu ağır çantalarından kurtarır. Özellikle kâr amacı gütmeyen e-yayıncılar, herhangi bir anlaşmaya bağlı kalmadan yazarların kendi kitaplarını satmalarına izin verebilir, böylece öğrenciler daha çok yazarla tanışabilir. Elektronik metinler engelli öğrenciler için de büyük kolaylık sağlar. Örneğin konuşan kelime işlemciler ve bu araçlara uygun programlar ile veya punto ve yazı karakterleri değiştirilerek, görme engellilerin okumada karşılaştıkları bazı problemi büyük oranda ortadan kaldırılabılır. Elektronik metinlere sözlük eklenebilir. Böylece öğrenciler okurken anlamını bilmedikleri bir kelimeyle karşılaştıklarında anında kelimenin anlamını bakıp öğrenebilirler. Öğretmen önemli kısımları istediği gibi belirginleştirebilir, kelimeler hakkında açıklamalar yazabilir. Dizüstü bilgisayarlar ve e-kitap okuyucu cihazlar art alan aydınlatmasına sahiptir. Böylelikle öğrenci geceleri evinde veya yurttan kimseyi rahatsız etmeden (ışıkları açmadan ve sayfaları çevirmeden) ekrandan dilediği metni okuyabilir. Kütüphanelerde genellikle bir kaynaktan bir tane bulunmaktadır. Bu durum ödünç verme işleminde sıkıntılara yol açmaktadır. Aynı kitabı isteyen iki okurdan biri o kaynaktan yararlanamamaktadır. Elektronik ödünç verme bu sıkıntıları ortadan kaldırabilir (Rukancı ve Anameriç, 2003; Gürcan, 2004; Güneş, 2010; Altun, 2003; Duran ve Ertuğrul, 2012; Maden, 2012).

Literatürde ekrandan okumanın anlamayı ve okuma hızını olumsuz etkileyebileceğine dair araştırma sonuçlarına rastlanmaktadır (Güneş, 2010; Duran ve Ertuğrul, 2012; Maden, 2012; Yaman ve Dağtaş, 2013; Baştuğ ve Keskin, 2012). Aslında ekrandan okuma, anlamayı ve okuma hızını doğrudan etkilememekte; anlamayı ve hızı etkileyen değişkenler üzerinde etkili olabilmektedir. Örneğin, ekranın parlaklığı veya ekranda bulunan diğer görsel unsurlar gözü ve zihni daha fazla yormakta; okunan metnin uzunluğu anlama ve hızı olumsuz etkileyebilmektedir. Başaran (2014) tarafından ilkökul dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına göre, görece kısa olan hem hikâyeye edici hem de bilgi verici metinleri ekrandan veya kâğıttan okumanın anlama ve okuma hızı üzerinde manidar bir etkisi bulunmamaktadır. Ancak öğrenciler, hikâyeye edici metinleri kâğıttan okumaktan daha çok hoşlanmaktadırlar.

Araştırmanın Amacı

İlgili literatürde belirtildiği gibi günümüzde bilişim teknolojileri kaçınılmaz olarak bankacılıktan, trafiğe; sağlıktan, güvenliğe günlük hayatın hemen her alanında farkında olalım ya da olmayalım karşımıza çıkmaktadır. Bu gelişmelere eğitim sistemi de kayıtsız kalamamış; bilişim teknolojileri eğitim sisteminin her alanında kendine yer bulmuş; sistemde önemli dönüşümlere neden olmuştur. İlkokullarda da durum aynı şekildedir. Ancak dil becerilerinin kazandırılmasında bilişim teknolojilerinin kullanımıyla ilgili araştırmaların daha çok ekrandan okuma-anlama-okuma hızı ve klavye ile yazma üzerine yoğunlaştığı; ilkökullarda bu teknolojilerin kullanımının öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkilerinin yeteri kadar incelenmediği görülmektedir. Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin, dil becerilerinin kazandırılması amacıyla bilişim teknolojileri kullanımının ilkökul öğrencilerinin özellikle dil ve sosyal gelişimi üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin tespiti amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma bir durum çalışmasıdır. Bu modelde daha çok geçmişte ya da halihazırda var olan bir durumu nitel araştırma teknikleri kullanarak var olduğu şekliyle betimlemek ve tanımlamak amaçlanmaktadır. Verilerin toplanmasında odak grup tartışması tekniği kullanılmıştır. Odak grup tartışması, önceden belirlenmiş yönergeler çerçevesinde gerçekleştirilen, yöntemin mantığına uygun

olarak, görüşülen kişilerin öznelliklerini ön planda tutan, katılımcıların söylemine ve bu söylemin toplumsal bağlamına dikkat edilmesi gereken nitel bir veri toplama tekniği olarak tanımlanabilir. Bu yöntemde karşılıklı etkileşim ve çağrışımlar sonucu, katılımcılar birbirlerinin zihinlerindeki duygu ve düşünceleri tetiklerler; böylelikle zengin bir bilgi akışı sağlanır (Çokluk, Yılmaz ve Oğuz 2011).

Çalışma Grubu

Çalışma grubu seçiminde amaçlı örneklem belirleme tekniklerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2014-2015 eğitim öğretim yılında Yozgat il merkezindeki ilkokullarda sınıf öğretmeni olarak çalışan toplam 10 öğretmenden oluşmaktadır. Öğretmenlerin 3'ü kadın ve 7'si erkektir. Bu öğretmenlerin mesleki kıdemleri 6 ila 11 yıl arasındadır. Öğretmenlerin 2'si yüksek lisans yapmış 1 öğretmen ise halihazırda yüksek lisans yapmaktadır. Öğretmenlerin 4'nün idarecilik tecrübesi vardır ancak halihazırda hiçbirini idarecilik yapmamaktadır. Öğretmenlerin tamamı tüm sınıf seviyelerinde sınıf öğretmenliği yapmıştır. 10 öğretmenin tamamı bir eğitim sendikasına üyedir.

Uygulama

Araştırmada belli standartlara ve esnekliği sahip olduğu için yazmaya veya doldurmaya dayalı test ve anketlerdeki sınırlılığı ortadan kaldırması ve belirli bir konuda derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olması (Yıldırım ve Şimşek, 2013) nedeniyle yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Formda açık uçlu üç soru yöneltilmiştir. Bu sorular,

- 1) İlkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın avantajları nelerdir?
- 2) İlkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın dezavantajları nelerdir?
- 3) İlkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın avantajlarını çoğaltmak ve dezavantajlarını gidermek için hangi önlemler alınmalıdır?

Uygulamadan bir hafta önce, 20 öğretmene "dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojilerinin kullanımı" ile ilgili odak grup tartışması yapılacağı söylenmiştir. Bu tartışmaya katılmada gönüllülük esas alınmış ve 10 öğretmenle uygulamaların yapılmasına karar verilmiştir. Uygulama sınıf ortamında gerçekleştirilmiştir. Uygulamadan hemen önce dil becerileri ve bilişim teknolojilerinin neler olduğu hakkında öğretmenlere bilgi verilmiştir. Uygulama iki tur olacak şekilde planlanmıştır. İki tur arasında 30 dakika ara verilmiştir. Birinci turda yöneltilen soruyla ilgili olarak her katılımcı sırasıyla görüşünü açıklamıştır. Bu turda verilen bütün cevaplar, katılımcıların onayladığı şekilde bilgisayar ortamında yazılı olarak kaydedilmiş ve öğretmenlerin tamamının göreceği şekilde yansıtılmıştır. Bu turun görüşme tutanağı dört sayfadır. İkinci turda ise katılımcılar tahtaya yansıtılan görüşler üzerinde tartışmışlardır. Bu turda katılımcılar birinci turdaki görüşlerden hangilerine katılıp, hangilerine katılmadıklarını sebepleriyle birlikte açıklamışlar; bu görüşler üzerinde kendi aralarında tartışmışlar; sonuçta birinci turdaki görüşlerini değiştirmiş, geliştirmiş, örneklendirmiş veya daha anlaşılır hale getirmişlerdir. Bu turda da katılımcıların ifade ettiği görüşler bilgisayara kaydedilmiş ve katılımcıların tamamının göreceği şekilde yansıtılmıştır. Bu turun sonunda birinci turda dört sayfa olarak oluşan görüşme tutanağı dokuz sayfa olacak şekilde genişletilmiştir. İkinci turun sonunda, gruptaki öğretmenlerin tamamının hazır bulunduğu raporlama çalışması yapılmıştır. Raporlama sürecinde nitel-betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Nitel-betimsel analiz tekniğinde, genellemelere ulaşmak değil var olan durumun olduğu şekilde betimlenmesi amaçlanmaktadır. Bu teknikte çalışma grubundaki deneklerin ifadelerinden doğrudan yapılan atıflara yer verilmektedir. (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada çalışma grubundaki ilkokul öğretmenlerinin, ilkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanma konusundaki görüşleri katılımcıların tamamının onayladığı şekilde listelenmiştir. Bu süreç boyunca araştırmacı tartışmaları yönetmiş ancak konuyla ilgili görüşlerini belirtmemiştir. Uygulamalar toplamda 3,5 saat sürmüştür.

Bulgular

Çalışma grubundaki öğretmenlerin “ilkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın avantajları nelerdir?” Sorusuna verdiği cevaplar şu şekildedir:

Ö. 1: Bilişim araçları adı üstünde bilgiyi arayıp bulmak; değiştirip saklamak için kullandığımız araçlardır. Buradan hareketle bilişim teknolojilerinin öğrencilerin Türkçe dersinde anlatılan, anlatılacak olan veya anlamadıkları bilgileri arayıp bulmalarını ve bilgi eksikliğini tamamlamalarını sağlayacağı söylenebilir.

Ö. 2: Öğrenciler test çözüyorlar. Bu testlerde -maalesef programda olmayan- dilbilgisiyle ilgili pek çok soruyla karşılaşılıyorlar. Özellikle dilbilgisi ile ilgili konularda, değişik yayınların aynı kavram için değişik terimler kullandığını da görüyoruz. Öğrenci böyle durumlarda bilişim araçlarını kullanarak hem kafa karışıklığını giderebilir hem de doğrusunu öğrenebilir veya öğretmeni ya da sorularına cevap verecek biri olmadığında da bilişim araçlarını kullanarak bilgilenilebilir.

Ö. 7: Ö. 2'nin dediklerine ek olarak öğrenciler okul/sınıf kütüphanesinde olmayan ve kitapçılarda bulamadıkları birçok test kaynağına ve metne de kolayca ulaşabilir. Ayrıca öğrenci bilişim araçlarını kullanarak programda da geçen bilgi okuryazarlığı veya bilimsel düşünme-araştırma becerilerini geliştirebilir.

Ö. 3: Öğrenciler proje ödevlerinde kullanacakları materyal ve bilgiye de bilişim araçlarını kullanarak ulaşabilir.

Ö. 4: Öğrenciler video paylaşım sitelerini takip ederek nasıl sunum yapacaklarını öğreniyorlar veya sunumlarını daha etkili hale getiriyorlar. Örneğin benim 4. sınıfa devam eden üç öğrencim ezberledikleri şiiri video paylaşım sitelerinde bulunan klipleri izleyerek nerdeyse mükemmel şekilde okumayı öğrendiler. Vali bey ve Milli eğitim müdürünün de olduğu bir etkinlikte de okudular.

Ö. 5: Öğrenciler dilin ustalıkla kullanıldığı metin ve yayınlara da bilişim teknolojilerini kullanarak ulaşabilir. Bu sayede dil bilinci gelişir; öğrenci dilini daha iyi tanır ve Türkçeyi daha çok sever; ayrıca dil becerileri geliştirir.

Ö. 6: Dil becerilerini geliştirecek birçok oyun/uygulama var. Karışık kelimeleri düzenleyip cümle oluşturma, karışık harflerden kelime bulma, eş anlamlısını eş seslisini bulma gibi pek çok oyun öğrencilerin ses, şekil ve cümle bilgisinin gelişmesine fırsat sağlamaktadır.

Ö. 7: Çocuklar eğlenerek daha iyi öğrenmekte. Bu sebepten dil becerilerini geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın öğrenmedeki motivasyonel faktörler açısından oldukça olumlu sonuçlar doğuracağı söylenebilir. Örneğin benim öğrencilerimde gözlediğim şöyle bir durum var: Öğrencilere kalem ve defterle yapacakları ödev verdiğimde mutsuz oluyorlar; ödevlerini kontrol ettiğimde ödevin sonuna doğru yazılarının bozulduğunu, öğrencilerin çok sık gereksiz kısaltmalar yaptıklarını, cümlelerin çok kısa bazen anlamsız olduğunu gözlemliyorum. Benzer durumları derste de gözlüyorum. Ama kısa notlar alarak internette araştırma yapmalarını gerektiren veya bilgisayarda yapacakları ödevleri/projeleri çok zevk alarak, zorlanmadan neredeyse mükemmel bir şekilde yapıyorlar. Kes yapıştır türü etkinliklerde de öğrenci gerçekten kesip yapıştırıyorsa sıkılabiliyor, işi düzgün yapamıyor ve sonuçtan memnun olmuyor. Benzer işleri bilgisayar ortamında yaptığında ise hem süreçte gayet mutlu oluyorlar hem de sonucu beğeniyorlar. Bilgisayarla ilgili işlerde öğrencilerin daha etkili işbirliği yaptıklarını da söylemeliyiz.

Ö. 8: Özellikle dil becerilerini geliştirmede son derece önemli olan, model olma, uygulama yapma ve iletişim becerilerini geliştirmede bilişim teknolojileri öğretmene ve öğrenciye yardımcı olabiliyor. Türkçe derslerinde dil bilgisinden ziyade dili etkili ve güzel kullanma becerilerinin öğretimi temel amaç olduğu için öğrencilerin sesli okuma ve konuşma, yazılı iletişim kurma, iletişimde görsel materyalleri etkili bir şekilde kullanma hususunda ihtiyaç duydukları modelleri bilişim teknolojileri sayesinde bulabiliyorlar. Örneğin öğrenciler dilekçe yazma, not alma, mektup yazma vb. yazılı iletişim etkinliklerinde kâğıt kalemde ziyade bilişim teknolojilerini kullanmayı tercih ediyorlar. Zaten gerçek hayatta mektup, dilekçe yazmak ve not almak için artık kâğıt kalem kullanılmıyor. Başvuruları, dilekçeleri vb. hemen tüm kurumlar dijital ortamda alıyorlar. Günümüzde mektup, kartpostal vb. gönderilmiyor. Bunlar da e-mail sağlayıcılar ve sosyal paylaşım siteleri aracılığıyla hedefe ulaştırılıyor. Yani yazılı iletişim becerilerini öğretmek için zaten Türkçe derslerinde bilişim teknolojilerini kullanmak ve öğretmek zorundayız. Diğer

dil/iletişim becerilerini de nasıl kullanacaklarını ve geliştireceklerini bilişim teknolojileri sayesinde kolayca öğrenebiliyorlar. Mesela video paylaşım sitelerinden görsel unsurları nasıl elde edeceklerini değiştirip dönüştüreceklerini; nasıl etkili ve güzel konuşacaklarını öğreniyorlar. Ayrıca içinde yaşadığı çevrede dilin yanlış kullanımlarını öğrenen veya dili doğru kullanan modelleri izleme imkânından mahrum öğrenciler, bilişim teknolojileri kullanarak bu dezavantajlarını giderebilirler. Öğretmenler de hem kendi hem de öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek için bilişim teknolojilerini kullanmalıdır.

Ö. 9: Öğrencilere dili sevdirmek için güzel örnekler bulmak zorundayız. Ders kitaplarında bulunan metinlerle veya sınıf kütüphanesinde bulunan kitaplarla öğrencileri ne kadar güzel örneklerle buluşturabiliriz ki? Hem sayısal olarak bu metinler yetersiz hem de maalesef öğrencilerin ulaşabildiği metinlerin bir kısmı edebi açıdan hatta dilbilgisi açısından yetersiz. Yetersiz metinlere maalesef ders kitaplarında da rastlıyoruz. Eğitsel amacımıza hizmet eden, dil ve edebi olarak yeterli çok sayıda metne bilişim teknolojilerini kullanarak ulaşabiliriz. Ben de alışkanlık olarak okuduğum metnin basılı olmasını tercih ediyorum. Ancak çok miktarda kaliteli kitaba/metne kolay ve ekonomik olarak ulaşmak istiyorsak, elektronik kitapları tercih etmek zorunda olduğumuz bir dönemde yaşadığımızı kabul etmek zorundayız. Hem böylece yani kağıt ve mürekkep kullanmayarak çevreye de daha az zarar verip daha az kaynağı tüketmiş oluyoruz.

Ö. 10: Bilişim teknolojilerini kullanarak öğrencilerin oluşturduğu metinleri daha kolay paylaşıyoruz, duyuruyoruz veya sergileyebiliyoruz. Bu ürünleri görmek isteyenler de hem istedikleri zaman –gece veya gündüz tatil dönemleri vb.- hem de istedikleri kadar inceleme fırsatı yakalayabiliyor. İstedikleri dönütları kolayca bize ulaştırabiliyor. Aynı şekilde ben veya öğrencilerim de benzer paylaşımları görebiliyoruz. Böyle etkinliklerle öğrenciler pekişmiş oluyor; öğrenciler yeni etkinliklere yapma konusunda motive oluyorlar.

Verdikleri cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin, dil becerilerini öğretmek ve geliştirmek amacıyla bilişim teknolojileri kullanımının öğretmen ve öğrenciye sağlayacağı pek çok faydası olduğunu düşündükleri görülmektedir. Öğretmenlere göre bilişim teknolojilerini kullanarak öğrenciler dil bilgisi ve dil becerileriyle ilgili ihtiyaç duydukları bilgilere kolayca ulaşabilecektir. Ayrıca bilişim teknolojilerini kullanarak öğrenciler hatta öğretmenler dil becerilerini geliştirmek için ihtiyaç duydukları modelleri izleme ve uygulama yapma imkanını elde edeceklerdir. Öğretmenlere göre bilişim teknolojileri kullanılarak hem dil hem edebi açıdan yetkin çok sayıda metne ulaşılabilir. Bu sayede öğrencilerin dil bilinci de geliştirilebilir. Son olarak bilişim teknolojileri vasıtasıyla öğrenci ve öğretmenler ürettikleri dilsel ürünleri kolaylıkla paylaşabilir; paylaşılan ürünler üzerinde değerlendirmeler yapabilir. Bu durum öğrenciyi yeni ürünler ortaya koyma açısından pekiştireceği; diğer öğrencilerin durumunu bilme ve kendi durumunu daha etkili bir şekilde değerlendirebilme olanağı sağlayacaktır.

Çalışma grubundaki öğretmenlerin **“ilkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın dezavantajları nelerdir?”** Sorusuna verdiği cevaplar şu şekildedir:

Ö. 1: Bilişim teknolojilerini kullanmak kültürümüzü yozlaştırıyor. İnternet ortamında klasikleşmiş, milli duygulara hitap eden metinlerden ziyade sadece eğlendirmeyi amaçlayan bayağı, milli/manevi hisleri hafife alan metinler çoğunlukta. Bu eğlencelik metinler ki bu metinlere çizgi roman veya karikatür şeklinde olanları da dahil ediyorum, dururken öğrencilerin nispeten anlaması emek gerektiren zihni zorlayan metinleri okumasını, araştırmasını beklemek hayalcilik olur. İnternet ortamında Türk kültürünü yaşatacak, yansıtacak ve tabii ki geliştirecek; dilin inceliklerinin ustalıkla gösterildiği yazılı ürünlere neredeyse hiç rastlamıyoruz. Her ne kadar küçük yaştaki öğrencileri böyle metinlerle buluşturmak temel amacımız değilse de en azından kaynağı, yazarların/yayınlayanların amacı belirsiz metinlerle de karşılaşmalarını önlemek gerekir diye düşünüyorum.

Ö. 2: Bilişim araçlarını tanımlamak gerekir. Bilişim aracı diye öğrencilere verilen pek çok araç bilişim aracı olmaktan çıkmakta, eğlence ve zaman israfı aracı olmaktadır. Öğrenciler ödev veya araştırma yapmak için bu teknolojik araçları alıyorlar veya aldırıyorlar; ilk on dakika veya ilk günler eğitsel amaçlar için kullanılan bu araçlar zamanla çoğu şiddet içerikli, kanunsuzluğu öven-yücelten oyunları oynama veya zaman israfı aracı olan sosyal paylaşım sitelerine girip adeta kaybolma aracı haline geliyor. Örneğin sınıftaki öğrencilerin yarısından fazlasının Facebook hesabı var ve aktif olarak kullanıyorlar.

Ö. 3: İngilizce mantıkla yazılan programları kullanmak Türkçemizi bozuyor. Bu cümleyi biraz açmam gerekirse, uygulamaların ve işletim sistemlerinin çoğunun yazıldığı orijinal dil İngilizce. Bu uygulama ve programlar Türkçeye çevrilirken oldukça özensiz davranılıyor. Zaten öğrencilerin çoğu Ö. 2'nin de dediği gibi bilişim araçlarını oyun aracı olarak kullanıyor. Oyun adlarının tamamı İngilizce. Oyundaki tüm araçların isimleri de İngilizce. Öğrencilerin kendi aralarındaki konuşmalara şahit olduğumda hayrete daha doğrusu dehşete düşüyorum. Çünkü Türkçe mantıkla kurulan bir cümlede kullanılan kelimelerin çoğu İngilizce. Öğrencilerin İngilizce kısaltmalar kullandıklarını; İngilizce Türkçe karışık konuştuklarını da gözlüyoruz. Ayrıca Öğrencilerin ups! Heey! Vaav! Hey adamım! Donk! vb. ünlemlere konuşmasının; yazılarında x, w, q harflerini kullanmasının; "passwordunu söylesene" gibi saçma cümleler kurmasının temelinde de bilişim teknolojilerini kontrolsüz ve çok kullanmaları yatmaktadır. Öğrencilerin bilişim teknolojilerini haddinden fazla kullanmasına izin verilmekte hatta öğrenciler bu teknolojileri kullanma hususunda bilinçsizce yönlendirilmektedir. Oysa uygun program, eğitsel oyun veya uygulamalar yazılmadan ki maalesef ülkemiz şartlarında durum böyledir, öğrencilere bu tür teknolojik araçların verilmesi yarardan çok zarar doğurmaktadır. Kısaca belirttiğim bu durum hem öğrencilerin Türkçeyi yanlış öğrenip kullanmasına neden olmakta hem de Türkçemizi bozmaktadır.

Ö. 4: Güya dil becerilerini geliştirmek amacıyla geliştirildiği söylenen uygulamaların çoğu dil ve iletişim becerilerinden ziyade dilbilgisini öğretmeyi amaçlıyor. Günümüz şartlarında demode olmuş "bu soruyu cevaplarsan sonraki soruya geçebilirsin" vb. mantıkla işleyen; sorularının hemen tamamı bilgi düzeyinde olan; sadece dil bilgisel bilgileri ölçen; oldukça kalitesiz soruların oluşturduğu; kalitesiz ses ve görüntü efektlerinin kullanıldığı; nerdeyse bir test kağıdı görünümündeki uygulamaların, sırf kullanmış olmak için kullanıldığını düşünüyorum. Bu uygulamalar kesinlikle harcanan para ve zamana değmemektedir. Bilişim teknolojilerini bu yoğunlukta kullanmak öğrencilerin gazete, dergi ve kitap satın alma ve okuma alışkanlığı kazanmasını da olumsuz etkilemektedir.

Ö. 5: Öğrencilerin geleceğe hazırlanması için, elbette bilişim teknolojilerini tanımaları ve kullanmaları gerekmektedir. Bu becerilerin mümkün olan en erken yaşlarda kazandırılıp geliştirilmesi de elzemdir. Ancak bu teknolojilerin kullanılması insanımızın düştüğü yalnızlaşma-bireyselleşme-bencilleşme-duyarsızlaşma negatif kısır döngüsünün de temel sebebidir. Ayrıca dolaylı olumsuz bir etki olarak da eklemeliyim ki, bu teknolojiler aile içi etkileşimi sıfır noktasına düşürmekte; öğrenci aile içinde kazanacağı dil ve iletişim becerilerini kazanamamaktadır.

Ö. 6: İnternet ortamında oynanan interaktif oyunlar veya internet ortamında girilen interaktif iletişim tehlikeli sonuçlar doğurmaktadır. Örneğin bu oyunlar çocukların dil ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, bu platformlar öğrencilerimizi özellikle ilgisiz aile çocuklarını, akademik başarısı düşük ve sosyal-psikolojik sorunları olan öğrencileri illegal yapıların savunmasız hedefi yapmaktadır.

Ö. 7: Öğrencilerin akıllı telefon, tablet vb. sahip olması veya sınıfta kullanması olumsuz birçok sonuç doğurmaktadır. Öğrenciler kendilerini birbirleriyle kıyaslamaktadır.

Ö. 8: Bilişim teknolojilerini kullanmak öğrencilerde giderek teknoloji bağımlılığıyla sonuçlanabiliyor. Öğrencilere dil becerilerini veya diğer akademik becerileri öğretmek için verilen cihazlar geri istendiğinde –teşbihte hata olmasın- öğrenci sanki uyuşturucu madde bağımlılarının krizlerine benzer krizler yaşıyorlar. Abarttığım düşünülebilir ancak sınıfta veya tanıdığım çocuklarda gördüğüm yalvarma, ağlama, takıntılı hareketler yapma, sinir krizi geçirme vb. birçok olaya da şahit oldum.

Ö. 9: Bilişim teknolojileri öğrencinin gelişim özellikleri açısından duymaması, görmemesi, bilmemesi gereken birçok bilgiyi öğrenciye taşıyor. Öğrenci bilişim araçlarını kullanırken ister istemez cinsellik, terör ve şiddet içeren pek çok görüntü, video vb. içerikle karşılaşılıyor. Öğrencilerin konuşmalarına ve birbirlerine yaptıkları şakalara veya hal ve hareketlerine baktığımda dehşete düşüyorum. Örneğin Vine, Facebook vb. paylaşım sitelerinden öğrendikleri küfürleri veya küfür içerikli şakaları birbirlerine anlatıyorlar/yapıyorlar. Bu durumu öğrencilerle özel olarak konuştuğunuzda öğrenci ya inkar ediyor veya gerçekten de ne dediğinin farkında değil.

Ö. 10: Kendi tespitim olmamakla birlikte katıldığım bir durumu paylaşmak istiyorum. Bilişim teknolojileri öğrencileri tembelleğe, aymazlığa, yalana ve emek hırsızlığına sürükleyebiliyor. Örneğin "Bunu demek istediniz" "Otomatik düzeltme" "yazım ve dilbilgisi denetlemesi" "Tivit ve kısa mesaj yazma" yazma becerisini olumsuz etkileyen uygulamalarıdır. Kes-kopyala-yapıştır öğrenciye ödevi yapmaktan ziyade

ödev yapmaktan kurtulmayı öğretiyor. Hemen belirtmeliyim ki, bilişim teknolojilerini kullanarak dil becerilerini öğretmeye çalışmakla yapılandırıcılık yaklaşımı uyuşmamaktadır. Yapılandırıcılıkta öğrencinin yaratıcılığı, keşfi, işbirliği esassen bilişim teknolojileri bunları kısmen sınırlandırmaktadır.

Dil becerilerinin öğretimi ve geliştirilmesi amacıyla bilişim teknolojileri kullanmanın dezavantajlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin temelde şu üç durumdan kaygılandıkları görülmektedir. Bunlardan ilki bilişim teknolojilerinin öğrencinin dil becerilerini ve dil bilincini olumsuz etkileme potansiyelidir. Zira bilişim teknolojileri kullanarak eğitsel amaca uygun çok sayıda metin bulunabilir ancak özellikle internette öğrencilerin kolayca ulaşabileceği yazılı, sözlü, görsel veya video şeklindeki metinlerin çoğu niteliksiz, yazarının amacı belirsiz ve hiçbir denetimden geçmeyen sitelerde yayınlanmaktadır. Ayrıca güya dil becerilerinin geliştirmesi amacıyla yazılan uygulamaların çoğu sadece dil bilgisini ölçen veya tekrar eden uygulamalardır. Bu uygulamalar kimi zaman öğrencinin yaratıcılığının önünde bir engel olabilmektedir. Dezavantajlardan ikincisi ise bilişim teknolojileri kullanımının öğrencilerin Türkçesini bozmasıdır. Çünkü uygulama veya metinlerin bir kısmı İngilizceden yanlış çevrilmiştir. Örneğin kelime hazinesini geliştirmek amacıyla geliştirilen bir uygulama da veya bir yazılı metinde Türkçe harf karakterleri bulunmamaktadır. İngilizce öğretmek amacıyla geliştirilen bir uygulamanın öğrenciye genelde hiçbir katkısı olamamaktadır. Zira bu iki dilin işleyiş mantıkları farklıdır. Son olarak, bilişim teknolojileri kullanımı öğrencilerin dil, biliş ve sosyal gelişimini olumsuz etkileyebilmektedir. Zira bu teknolojilerin denetimsiz kullanımı, teknoloji bağımlılığıyla sonuçlanabilmekte; öğrenciler ders çalışmak, kitap okumak veya sosyal olarak gelişmek için harcaması gereken saatlerini bu teknolojileri kullanarak israf etmektedir. Bu teknolojiler –özellikle sosyal paylaşım platformları- öğrenciyi gerçeklikten koparabilmekte; savunmasız ve muhatabının amacını anlayabilecek düzeyde olmayan çocukları kanun dışı kişi veya örgütlerin açık hedefi haline getirebilmektedir.

Çalışma grubundaki öğretmenlerin **“ilkokul seviyesinde dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın avantajlarını çoğaltmak ve dezavantajlarını gidermek için hangi önlemler alınmalıdır?”** Sorusuna verdiği cevaplar şu şekildedir:

Ö. 1: Öncelikle internete müdahalenin bir özgürlük problemi olup olmadığına karar verilmelidir. Kişisel görüşüm devletimizin tüm internet iletişimini kontrol etmesi gerektiği; terör, kumar, cinsellik içeren siteleri kapatması gerektiği; kişilerarası iletişimi de içeriğine bakmamak kaydıyla kontrol etmesi gerektiğidir. Ülkenin alt yapısını kullanarak devlete ve millete zarar vermeyi hedefleyenlerin kişilerin özgürlük bahanesiyle her istediklerini yapmalarına izin verilmemelidir. Öğrencilerin internete girişleri aile korumasıyla sınırlandırılmalıdır. Öğrencinin internet veya diğer bilişim araçlarını kullanma süresi de sınırlandırılmalıdır. Öğrencilerin evde ve okulda yalnız başlarına internete girişine izin verilmemelidir.

Ö. 2: Bence internete müdahale bir özgürlük problemidir. Devletin ilgili birimleri, illegal yapıları takip edip, interneti kendi amaçları için kullanmalarını engellemeli, vatandaşın haberleşme ve iletişim kurma hakkına müdahale etmemelidir. Öğrencilerin girdiği siteler ve internete girme süreleri elbette kontrol edilmelidir ancak asıl önemli olan öğrencilere güvenli internet kullanma becerilerini kazandırmaktır.

Ö. 3: Ben de Ö. 2’ye aynen katılıyorum. İnternete müdahale kabul edilemez. Hatta kişilik haklarına saldırı hariç bence mahkeme kararıyla da sitelere müdahale edilmemelidir. Zaten bir içeriğe ulaşmak isteyen bir şekilde ulaşmakta devlet yaptığı müdahaleyle kalmaktadır. İnternet sağlayıcıların ve sitelerin çoğu zaten yurt dışı kaynaklıdır. Bence önce öğretmen dil becerilerini geliştirecek uygulama ve içerikleri kendisi denetlemeli ve seçmeli; öğrenciler de öğretmenin tavsiye ettiği içeriklere ulaşmalıdır. Tabi okul aile işbirliğinin şart olduğu unutulmamalıdır. Aile de öğrencilerin seçilen ve tavsiye edilen sitelere girmesini sağlamalıdır.

Ö. 4: Ben Ö. 1’e katılıyorum. Devlet nasıl ki ders kitap araç gereçlerini denetliyor, tavsiye ediyor veya yasaklıyorsa aynen, öğrencinin kullandığı her türlü uygulama ve içeriği de denetleme ve içeriğe ulaşımı yasaklama hakkına da sahiptir ve bu hakkı kullanılmalıdır. Devletin okulunda, devletin alt yapısını kullanarak, devletin sağladığı cihazlarla öğrencilerin illegal örgütlerin propagandasının yapıldığı, kumar oynanan veya pornografik içerik yayınlanan sitelere ulaşması engellenmelidir. Ayrıca sadece öğrencilere değil internet kafe işletenlere, ailelere ve öğretmenlere de güvenli internet eğitimi verilmelidir.

Ö. 5: İnternete ülkemizdeki gibi müdahaleler kabul edilmez öncelikle onu söyleyeyim. Ayrıca eğer amaç öğrencilerin dil becerilerini geliştirmekse yabancı ülkelerdeki uygulamaların çeviri ve kötü taklitleri

kullanılmamalıdır. MEB sadece derslik veya okul yapımına; öğrencilere sıra, masa, bilgisayar sağlamaya değil öğrencilere uygun yazılımı sağlamaya da odaklanmalıdır.

Ö. 6: Bence bizim kuşak öğrencilerin serbest bırakıldığında illaki cinsel içerikli veya şiddet içeren sitelere gireceğine ilişkin şartlanmış. Ben günlük hayatımda ve okulda yaptığım gözlemlere dayanarak şunu söyleyebilirim. 7-12 yaş çocukları serbest bırakıldıklarında hiç de sanıldığı gibi olumsuz sitelere girmiyor. Çocuklarımıza güvenmemiz gerekir. Aksi durumda “şuraya girme, buna bakma vb.” açıklamalar, öğrencinin hiç aklında yokken öğrenciyi meraklandırmakta ve öğrencinin dikkatini olumsuz sitelere çekmektedir. Öğrencilere ekrandan okuma ve klavye ile yazma eğitimi mutlaka verilmelidir. Ancak ilkokulda kalem ve kağıtla yapılan okuma yazma etkinliklerine ağırlık verilmelidir.

Ö. 7: Ö. 6'nın açıklamalarına bir noktada katılmıyorum: Öğrenciler bilişim araçları konusunda çok kolay yalan söyleyebilmekte; ziyaret ettiği sitelerle ilgili olarak doğruyu değil yetişkinin beklediği cevabı vermektedir. Ayrıca kontrolsüz internette çocuk uygunsuz bir siteye belki isteyerek-bilerek girmemekte ancak reklamlar, linkler vb. çocuğu uygunsuz sitelere ulaştırabilmektedir. Yani çocuk istemese de denetlenmeyen internet yüzünden bir şekilde uygunsuz içerikle karşılaşmaktadır. İnternetin denetlenmesi politik bir konu ama öğrencilerin mutlaka denetlenmesi gerekir. Öğretmen, öğrenci ve aileye güvenli internet eğitiminin yanında mutlaka bilişim teknolojilerini kullanma eğitimi de verilmelidir. Öğretmen dijital ortamda yapılan ödevleri mutlaka özenli bir şekilde incelemelidir.

Ö. 8: İnternete müdahalenin kısıtlanması konusunun o kadar çok boyutu var ki açıkçası bu konuda net bir fikrim yok. Bilişim teknolojilerinin etkili ve güvenli kullanımı konusunda öğretmen öğrenci ve ailelere eğitim verilmesi konusunda öğretmenlerimiz hemfikir. Ancak gerekli altyapı ve cihazlar olmadan zaten bilişim teknolojilerini kullanmak söz konusu olamaz. MEB, MEM ve okul idareleri okulların sahip olduğu altyapıyı güçlendirmeli öğrencinin ulaşabileceği cihaz sayısını arttırmalı; günümüz teknolojilerini takip etmelidir. Okulda bulunan bilgisayar laboratuvarına hiç girmeden mezun ettiğimiz öğrenciler var. laboratuvarın anahtarı okul idarelerinde ve sürekli kilitli. Sınıflarda bulunan bilişim teknolojileri ise neredeyse hiç kullanılmıyor. Asıl problem okulda ve sınıfta bilişim teknolojilerinin kullanılmaması. Kimse risk almak istemiyor ve cihazları hiç kullanmıyor. Ayrıca MEM'de okulların ihtiyaç duyduğu teknik desteği verecek birimler oluşturulmalıdır.

Ö. 9: Dil becerilerinin öğretiminde bilişim araçları söz konusu olduğunda ticari kaygıyla yazılmış birçok amatör uygulama ve pek de iyi olmayan metinler geliyor aklıma. Oysa MEB bünyesinde bu iş yapmak üzere istihdam edilen birçok bilişim ve eğitim uzmanı var. MEB dijital ortamda her sınıf seviyesine uygun metinlerin ve bu metinle ilgili etkinliklerin olduğu uygulamalar hazırlayabilir. Öğrencilerin yazılarını paylaşabileceği ve birbirlerinin yazılarını değerlendirebileceği ya da yazılı iletişime olanak sağlayan ortamlar oluşturabilir. Örnek sesli okumaların veya inşatların olduğu CD'ler yazabilir; bunları okullara gönderip kullanımı hakkında öğretmenlere bilgi ve destek sağlayabilir. Yani bilişim dendiğinde akla sadece internet ve tabletlerin gelmesi gerçekten üzücü. Oysa MEB'nin yazılım ve teknik desteğiyle bu teknolojiler pekâlâ dil becerilerinin öğretiminde kullanılabilir. Toplum ve şartırtıcı olarak öğretmenler de bu işi de öğretmelerin yapması gerektiğini düşünüyor. Oysa aldığımız eğitim belli, çalışma şartlarımız da belli.

Örneğin eğitsel uygulamalarla kıyaslandığında -özellikle şiddet veya cinsellik içeren- daha çekici olan bilgisayar oyunlarının çekiciliği nasıl azaltılabilir? Daha güzel ve eğitsel değeri olan oyunlar yazılarak. Peki, öğretmen bırakın oyun yazmayı çok basit bir uygulamayı bile yazamaz. Zaten öğretmenin işi de bu değil. Öğretmenin işi uygulamalar arasında en iyisini seçmektir. Ayrıca öğretmene bilişim teknolojilerini güvenli ve etkili kullanma konusunda bilgi verilmelidir. Açıkça söyleyeyim: Katılmayan arkadaşlar da olabilir, bizlere verilen meslek içi eğitimler bir sene öncekinin tekrarı olmakta ve vakit kaybı gibi anlaşılmaktadır. Ya bunları yapmayalım ya da örneğin gerçek bilişim uzmanlarının katıldığı ve işimize yarayacak eğitimler verilsin.

Ö. 10: Öğretmen programda yazanı yapar. Programda bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin yeterli bir bilgi yok. Önce program ve eğitim müfettişleri dil becerilerinin gelişiminde bilişim teknolojilerine hazır hale gelmeli. Zaten itiraf etmek gerekir ki öğrenciler bu teknolojileri çoğu öğretmenden iyi kullanıyor. Öğretmenlere de örneğin sınıfta bilişim teknolojilerinin kullanımı, öğrencilerin sınıf dışında bilişim teknolojilerini kullanma durumlarının nasıl denetlenebileceği, öğrenciler için belirlenecek süre ve uygulamaların sınırlandırılmasında hangi ilkelerin kullanılabileceği, internetten aldığımız metinlerin

doğruluğunu, sanatsal ve eğitsel değerini nasıl belirleyebileceği vb. hususlar hakkında özellikle söylüyorum, okul ve sınıf ortamında meslek içi eğitim verilmelidir. MEB tayin, sendika, siyaset ve özlük haklarının konuşulup karara bağlandığı yer olmaktan çıkarılmalı (bu işlere bir daire başkanlığı yeter) tüm enerjisini eğitim politikaları üretmeye harcamalıdır. Örneğin az önce söylediğimiz hususlar hakkında bilimsel cevapları öğretmene değil bakanlık yetkililerine sormak gerekir. Bu güne kadar MEB'den bu konuda öğretmenlere bir açıklama gelmemesi; bir bilgilendirme yapılmaması manidar değil midir?

Öğretmenlerin bilişim teknolojilerinin etkili bir şekilde kullanımı ve muhtemel dezavantajlarının giderilmesi için getirdikleri öneriler şu şekildedir: Öğrencilerin, bilişim teknolojileri özellikle internet kullanımına mutlaka süre sınırı getirilmeli, kullandıkları uygulamalar ve bağlandıkları siteler denetlenmelidir. Öğrencilerin yalnız olarak bilişim teknolojileri kullanımı engellenmelidir. Öğretmen, öğrenci, internet kafe işletmecileri ve aileler mutlaka güvenli internet kullanımı konusunda eğitilmelidir. Öğretmen ve öğrenciler bilişim teknolojilerini kullanma becerilerini geliştirmelidir. Okulların teknoloji kullanma altyapısı güçlendirilmelidir. MEB nasıl ki ders kitaplarını denetliyor, satın alıp öğrencilere dağıtıyor hatta çoğu ders kitabını kendisi yazıyorsa, sınıfta kullanılacak uygulama, örneklerin olduğu CD, öğrencilerin dilsel ürünlerini paylaşacağı dijital platform vb. de bizzat kendisi geliştirip öğrenci ve öğretmenlerin kullanımına sunulmalıdır. Öğretmenlerin bilgi, beceri ve farkındalıklarının artırılması amacıyla hizmet içi düzenlenmelidir. Son olarak, öğretmenler özellikle internet ortamındaki illegal örgüt propagandası, cinsellik veya şiddet içeren içerik vb. öğrencilerin gelişimini olumsuz etkileyecek tehlikelerin varlığından haberdardır ve bu içeriklerin kontrol edilip öğrencilerin korunması konusunda hem fikirdir. Ancak internetin nasıl denetleneceği konusunda ortak bir görüşte olmadıkları görülmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Çalışma grubundaki sınıf öğretmenlerine göre ilkökul öğrencilerinin dil becerilerini geliştirmek amacıyla bilişim teknolojileri kullanarak sahip olacağı pek çok avantaj bulunmaktadır. Öğrenciler bilişim teknolojileri kullanarak, istedikleri konuları gerektiğinde ve istediği zaman tekrar edebilir. Aynı zamanda derslerde işlenmeyen veya çeşitli kaynaklarda farklı başlıklar altında işlenen konularla ilgili kafa karışıklığını giderecek bilgilere kolayca ulaşabilirler. Öğrenciler, çok sayıda teste, proje vb. ödevlerde gerekli olan materyale ve bilgiye veya okul/sınıf kütüphanesinde bulamadıkları metinlere kolayca ulaşabilirler. Ders kitaplarında yeteri sayıda ve uygun nitelikte metin bulunmaması durumunda da bilişim teknolojileri öğrenci ve öğretmene nitelikli ve çok sayıda metin bulma konusunda yardımcı olabilir. Nitelikli ve çok sayıda metne ulaşan öğrencilerin Türkçeyi daha çok sevecekleri, dolayısıyla dili daha iyi tanıyacakları ve dil bilincinin gelişeceği açıktır.

Bilişim teknolojilerini kullanılarak öğrenciler gerektiğinde bireysel çalışmalar yapabilecektir. Aynı zamanda bilişim teknolojileri öğrencilerin işbirliği yapmasını da kolaylaştırmakta ve işbirliği yapmaya yönlendirmektedir. Öğrenciler Türkçe dersinde hazırladıkları ürünleri kolay bir şekilde paylaşma, duyurma veya sergileme imkânına da sahip olmakta; benzer şekilde başka sınıfların/öğrencilerin paylaşımlarını da rahatlıkla görüp inceleyebilmektedir. Böyle etkinliklerle öğrenciler yeni ürünler üretme konusunda motive olmakta ve kendinin ya da arkadaşlarının performansını daha etkili şekilde değerlendirebilmektedir.

Dil becerilerini geliştirmede bir modele duyulan ihtiyaç yadsınamaz. Öğrenciler dil becerilerini geliştirmek amacıyla yazılan uygulamaları kullanarak veya video paylaşım sitelerini takip ederek sunum yapma, şiir okuma güzel ve etkili konuşma becerilerini geliştirebilirler. Bilişim teknolojileri kullanılarak sadece dil becerileri değil bilgi okuryazarlığı veya bilimsel düşünme-araştırma vb. diğer bazı temel becerilerin kazanılıp geliştirilmesi de mümkündür

Türkçe dersinin temel hedefinin iletişim becerilerini geliştirmek olduğu düşünüldüğünde, bu ders kapsamında bilişim teknolojilerini kullanmanın önemi de kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Zira günümüzde kişiler arası iletişimde daha çok bilişim teknolojileri kullanılmaktadır. Türkçe dersi kapsamında bu teknolojilerin kullanılması öğrencilerin iletişim becerilerini de geliştirecektir.

Bilişim teknolojilerinin kullanılması öğrenmede etkili olan motivasyonel faktörleri de olumlu etkilemektedir. Öğrenciler, oyun temelli uygulamaları kullanarak, özellikle öğrencilerin sıkıcı bulduğu

yazma veya dilbilgisi vb. konuları eğlenceli bir şekilde öğrenebilir. El becerisi gerektiren, öğrencinin çok miktarda yazması gereken ödev veya projeler, bilgisayar ortamında yapıldığında öğrenci hem süreçte eğlenerek öğrenebilir hem elde edilen ürünü daha beğenilir özellikte olur.

Çalışma grubundaki sınıf öğretmenlerine göre ilkökul düzeyinde dil becerilerinin geliştirilmesi amacıyla bilişim teknolojilerini kullanmak bazı sorunlara da yol açabilir. Öğretmenlere göre özellikle internet ortamında bulunan metinlerin çoğunluğu yazarı, doğruluğu, yazılış amacı belli olmayan metinlerdir. Bu metinler öğrencilerin dil bilincini geliştirmekten ziyade onların milli kültür ve özellikle dil açısından duyarlılıklarını olumsuz etkilemektedir. Ek olarak çeşitli uygulamalarda kullanılan Türkçe kimi zaman da İngilizce ve internet ortamından elde edilen metinler öğrencilerin Türkçesini bozabilmektedir. Bu durum sadece öğrencinin Türkçesini değil, gelecekte Türk dilini de bozabilir.

Öğretmenler bilinçsiz bilişim teknolojileri kullanımının sadece dil gelişimini değil öğrencilerin diğer gelişim alanlarını da olumsuz etkileyebileceğini düşünmektedir. Örneğin öğrencilerin istediği metne internet ortamında kolayca ulaşabilmesi gazete, dergi ve kitap satın alma ve okuma alışkanlığı kazanımını olumsuz etkileyebilir. Bilişim aracı diye öğrencilere verilen pek çok araç bilişim aracı olmaktan çıkabilir ve eğlence veya zaman israfı aracına dönüşebilir. Bu araçların kullanılması yalnızlaşma-bireyselleşme-bencilleşme-duyarsızlaşma negatif kısır döngüsüne de sebep olabilir. Ailede veya sınıfta bireylerin bilişim araçlarıyla çok zaman harcaması sınıf ve aile içi etkileşimi düşürebilir ve nihayet bu durum teknoloji bağımlılığıyla sonuçlanabilir. Her öğrenciye aynı bilişim teknolojisini kullanma imkanını sağlamak gerçekten de çok zordur. Bu durumda öğrenciler arasında kıskançlık problemi ortaya çıkabilir. Öğrenciler internete bağlı bilişim araçlarını kullanırken illegal oluşumların açık hedefi haline gelmekte veya şiddet ve cinsellik içeren yayınlarla karşılaşabilmektedir. Son olarak bilişim teknolojilerinin bireye sağladığı kes-kopyala-yapıştır, otomatik düzeltme, yazım ve dilbilgisi denetlemesi vb. imkanlar tivit veya kısa mesaj yazma vb. uygulamalar öğrencileri tembelliğe, aymazlığa, yalana ve emek hırsızlığına sürükleyebilmekte; yaratıcılığı, keşfetmeyi işbirliğini engelleyebilmektedir.

Çalışma grubundaki öğretmenlerin dil becerilerini öğretme ve geliştirmede bilişim teknolojileri kullanmanın etkililiğini arttırmak ve olumsuz sonuçlarını azaltmak için alınması gereken önlemlere ilişkin görüşleri ise şu şekildedir: Başta devletin ilgili birimleri olmak üzere, okul yönetimi ve sınıf öğretmenleri gerekli tedbirleri alarak öğrencilerin gelişimine zarar verebilecek terör, kumar cinsellik, şiddet vb. her türlü içerikle öğrencinin karşılaşmasını önlemelidir. Zira olumsuz içeriklerin öğrencilerin gelişimi üzerinde olumsuz sonuçlar doğurma kapasitesi bulunmaktadır. Olumsuz içeriklerle öğrencinin karşılaşmasını engellemek için kolaylıkla alınabilecek birçok önlem vardır. Örneğin, öğrenciler evde veya okulda mutlaka bir yetişkinin denetiminde internete girmelidir. Öğrencilerin istediği saatte veya istediği kadar internete girmesine müsaade edilmemelidir; internete girme saat ve süreleri kısıtlanmalıdır. Okul ve evdeki internet bağlantısında mutlaka aile koruması vb. filtreler kullanılmalıdır. Öğrencilere, ailelere, okul idaresine, rehberlik servisine ve internet kafe vb. işletmecilere güvenli internet kullanma ve teknoloji okuryazarlığı gibi beceriler mutlaka kazandırılmalıdır. Öğretmenler internet sitelerini veya uygulamaları önceden taramalı, belli kriterlere göre denetlemeli ve öğrencilere uygulamalar/siteler hakkında bilgi verip öğrencileri yönlendirmelidir. Bilişim teknolojileri kullanımının her aşamasında öğretmen, okul idaresi, rehberlik servisi ve aile koordineli olarak çalışmalıdır.

Ülkemizde dil becerilerini geliştirmek amacıyla yazılan programların/uygulamaların çoğu yabancı ülkelerdeki uygulamaların çevirisi veya kötü taklitlerdir. MEB oluşturacağı birimler vasıtasıyla öğrenciler için uygun yazılımlar geliştirmeli; piyasadaki program ve uygulamaları denetlemeli ve uygun olanlarına onay vermelidir. MEB uygun sesli, görüntülü ve yazılı metinleri dijital ortamlara aktarmalı ve öğretmen ve öğrencilerin ulaşabileceği sitelere bu metinleri yüklemelidir. Türkiye’de okulların çoğunda ihtiyaç duyulan bilişim teknolojileri araçları mevcut olmakla birlikte verimli kullanılmamaktadır. MEB ve okul idareleri okulun bilişim alt yapısını güçlendirmeli öğrenci ve öğretmene gerekli teknik desteği sağlamalıdır. Son olarak, müfredat bilişim teknolojilerini kullanmaya uygun hale getirilmelidir.

Bu sonuçlar ışığında sınıf öğretmenlerinin dil becerilerini geliştirmek amacıyla bilişim teknolojileri kullanmanın birçok avantajı olduğunu düşündükleri söylenebilir. Sınıf öğretmenleri özellikle ders amacına uygun metin bulma, bireyselleştirilmiş öğretim, işbirliğine dayalı öğrenme, dil bilinci oluşturma ve günümüzün gerektirdiği iletişim becerilerini kazanma açısından bilişim teknolojileri kullanmanın gerekli olduğunu düşünmektedirler. Ancak öğretmenlerin asıl kaygısı özellikle denetlenmesi

günümüz teknolojileriyle imkansız olan internette öğrencilerin gelişimini olumsuz etkileyebilecek çok miktarda şiddet, cinsellik, kumar, yasadışı örgüt propagandası içeren sitelerin bulunmasıdır. Türkiye’de yapılan çok sayıda çalışma (Çelen, Çelik Ve Seferoğlu, 2011; Bolışık ve Muslu 2009; Canbek ve Sağıroğlu, 2007) öğretmenlerin bu kaygısının yersiz olmadığını; internet ortamında çocuklar için çok tehlikeli içerik, kişi ve grupların bulunduğunu; toplumun tüm kesimlerinin de öğretmenlerle aynı kaygıları yaşadığını göstermektedir. Ancak öğretmenlerin internetin nasıl ve kim tarafından denetleneceği, özgürlük ve denetim/yasaklama dengesinin nasıl sağlanacağı konusunda uzlaşamadığı söylenmelidir. Öğretmeneler sınıfta-okulda bilişim araçlarının bulunmasında değil kullanılmasında problem olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlere göre bu problemin kaynağı ise alt yapı eksikliği, öğretmenlerin bu araçları kullanmanın gereksizliğine dair inançları, okul idarelerinin bu araçları kullanandırmak yerine saklama eğilimleri ve en önemlisi öğretmenlerin bu araçları kullanmayı bilmemesidir. Bu bulgu, Aşkar ve Usluel (2003); Seferoğlu ve Akbıyık (2005); Akkoyunlu (2002), Usluel, Mumcu ve Demiraslan’nın (2007) araştırma sonuçlarıyla da örtüşmektedir.

Kaynakça

- Akkoyunlu, B. (2002). Öğretmenlerin İnternet Kullanımı Ve Bu Konudaki Öğretmen Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 22, ss. 1-8.
- Alakoç, Z. (2003). Matematik Öğretiminde Teknolojik Modern Öğretim Yaklaşımları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, C. 2, S. 1, ss. 7.
- Altun, A. (2003). E-okuryazarlık. *Millî Eğitim Dergisi*, S. 158.
- Aşkar, P. ve Usluel-Koçak, Y. (2003). Bilgisayarların Benimsenme Hızına İlişkin Boylamsal Bir Çalışma: Üç Okulun Karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 24, ss. 15-25.
- Aytaç, T. (2003). Geleceğin Öğrenme Biçimi: E-Öğrenme, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, S. 35.
- Balım, A. G., Evrekli, E., İnel, D. ve Deniz, H. (2009). Türkiye'nin PISA 2006'daki Durumu Üzerine Bir İnceleme: Fen Bilimleri Yeterlilik Düzeyinin Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımına Göre Değerlendirilmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy*, C. 4, S. 3.
- Başaran, M. (2014). 4. Sınıf Seviyesinde Ekrandan ve Kâğıttan Okumanın Okuduğunu Anlama, Okuma Hızı ve Metne Karşı Geliştirilen Tutum Üzerindeki Etkisi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 7, S. 2, ss. 248-267.
- Baştuğ, M. ve Keskin, H. K. (2012) Okuma Becerilerinin Okuma Ortamı Açısından Karşılaştırılması: Ekran mı kâğıt mı? *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16 (3), 73-83.
- Bolışık, B. ve Muslu, K. G. (2009). Çocuk ve Gençlerde İnternet Kullanımı. *TSK Koruyucu Hekimlik Dergisi*, 8 (5), ss: 445-450.
- Canbek, G. ve Sağıroğlu, G. (2007). Çocukların Ve Gençlerin Bilgisayar Ve İnternet Güvenliği. *Politeknik Dergisi*, C. 10 S. 1, ss. 33-39.
- Çağıltay, K., Çakıroğlu, J., Çağıltay, N. ve Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 21, ss. 19-28.
- Çekbaş, Y., Yakar, H., Yıldırım, B. ve Savran, A. (2003). Bilgisayar Destekli Eğitimin Öğrenciler Üzerine Etkisi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, C. 2, S. 4, ss. 11.
- Çelen, F. K., Çelik, A. Ve Seferoğlu S. S. (2011) *Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*. 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K. ve Oğuz, E. (2011). Nitel Bir Görüşme Yöntemi: Odak Grup Görüşmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, C. 4, S.1, ss. 95-107.
- Duran E. ve Ertuğrul, B. (2012) İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Elektronik Ders Kitaplarına Yönelik Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. C. 10, S. 2, ss. 347-365.
- Güneş, F. (2010). Öğrencilerde Ekran Okuma ve Ekranik Düşünme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 7, S.14, ss. 1-20.
- Gürcan, H. İ. (2004). *Basılı ve Elektronik Yayıncılık Dersi Notları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Karasar, Ş. (2004) Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri-İnternet Ve Sanal Yüksek Eğitim-. *The Turkish Online Journal of Educational Technology. (TOJET)*, C. 3, S. 4, ss. 16.
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel Araştırma Metodu*. Ankara: Hacettepe Taş Kitapçılık.
- Kayaduman, H., Sırakaya M. ve Seferoğlu, S. S. (2011). Eğitimde FATİH Projesinin Öğretmenlerin Yeterlik Durumları Açısından İncelenmesi. *Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı 2 - 4 Şubat 2011 İnönü Üniversitesi, Malatya*
- Kayri, M., Gökdaş, İ., (2005) E-Öğrenme ve Türkiye Açısından Sorunlar, Çözüm Önerileri *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 2, S.2.

- Maden, S. (2012). Ekran Okuma Türleri ve Türkçe Öğretmeni Adaylarının Ekran Okumaya Yönelik Görüşleri. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, C.1, S. 3, ss.1-16.
- Rukancı, F. ve Anameriç ,H. (2003). "E-Kitap Teknolojisi ve Kullanımı Türk kütüphaneciliği, C. 17, S. 2, ss.147-166.
- Seferoğlu, S. S. ve Akbıyık, C. (2005). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayara Yönelik Öz-Yeterlik Algıları Üzerine Bir Çalışma. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, C. 19, ss. 89-101.
- Usluel, Y. K., Mumcu, F. K. ve Demiraslan Y. (2007). Öğrenme-Öğretme Sürecinde Bilgi Ve İletişim Teknolojileri: Öğretmenlerin Entegrasyon Süreci Ve Engelleriyle İlgili Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 32, ss. 164-179.
- UZAY, N. (2001). Bilgi Teknolojilerindeki Gelişme Ve Verimlilik Artışı. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, C. 25, S. 16.
- Ünsal, H. (2004). Web Destekli Eğitim, Elektronik Öğrenme Ve Web Destekli Öğretim Programlarındaki Çeşitli Ders Modelleri. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, C. 2, S. 3, ss. 375-388.
- Yaman, H. ve Dağtaş, A (2013). Ekrandan Okumanın Okumaya Yönelik Tutuma Etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, C. 9, S.4, ss. 314-333.
- Yıldırım, A. Ve Şimşek, H. (2013) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (9. baskı) Ankara: Seçkin Yayınevi.

Extended Abstract

Examples include the Information Technology is in addition to many programs flash drives, CDs, smart phone, tablet/laptop/desktop computers and the internet. These settings can also be used in Improving and teaching of language skills. Basic language skills are reading, writing, listening, speaking, visual reading and visual presentation. The teaching of these skills and the development of information technology is increasingly being used. Using of information technology in the teaching and development of language skills become increasingly common. Because it is the most effective and economical way to use information technology in providing texts to students for teaching and developing language skills. In other words, today's teachers have to use information technologies for finding suitable text, creating, selecting, saving, modifying, sharing and protection. The situation is similar for students. Students easily access the models with using information technology for learning and developing their language skills. For example, there are millions of records that poetry and prose is performed on the internet. Likewise, with using information technology students can easily organize their visual elements for educational purposes. So students can access required any information about language skills within seconds all. In addition, there are a lot of applications developed for developing language skills, vocabulary enrichment, sound awareness and increase the language awareness. And students happily use these applications.

Aim of the Study

In this study, it is aimed to determine teachers' opinions about using information technologies for developing and teaching language skills in the elementary schools.

Method

Research is a case study. Focus group discussion technique was used to collect data

Working Group

The readily available technique that is purposive sampling techniques was used for determining the working group. Working group of the study consists total of 10 teachers working as a classroom teacher in primary school city center of Yozgat in 2014-2015 academic year.

Applications

Semi-structured questionnaire was used in this study. There was three open-ended questions the forum. These questions are,

1. What are the advantages of using information technology for teaching and developing language skills in the primary school level?
2. What are the disadvantages of using information technology for teaching and developing language skills in the primary school level?
3. What can be done to improve the efficiency of information technology in primary school level?

Results

According to teachers, advantages, disadvantages and principles of using ICT for teaching and developing the language skills in elementary school level are;

Students can easily access and repeat the required knowledge when they want with using information Technologies.

With using information technologies, students can do their individual work.

Students easily can share and show their product prepared in Turkish lessons. Similar to students easily can see and examine other students' products.

There is a need to develop a model for developing language skills. Students can access the models for developing language skills for examples poetry readings, oratory skills or make a presentation with using applications written in order to improve language skills or watching video sharing sites.

With using information technology students can improve communication skills. Because, today ICT is used mostly in interpersonal communication.

Using ITC in Turkish lessons impact positive motivational factors.

According to teachers using ITC in Turkish lessons can causes a few possible negative consequences. These results can be summarized as follows:

Spelling purpose, accuracy and authors of the majority of text in the Internet is unknown. This text may adversely affect students' awareness of national culture and especially language.

Uncontrolled using of information technologies may adversely affect not only the language development of students but also other development areas.

According to the teachers these measures should be taken to improve the effectiveness of information technology and to reduce the negative consequences:

School administration and classroom teachers should take the necessary measures to prevent students accessing terror, gambling, sex, and violence content.

Education of safe internet using should be given to students, parents, school administration, counseling service and internet cafe owners.

Teachers must and check examines applications or web sites give information to students about applications / sites.

At each stage of the use of information technology teachers, school administration, and family counseling services should work in coordination.

Ministry of Education should develop suitable software for students; program and supervise the application on the market.